

DUŠANOVY ZÁPISKY

prosinec 2021

XXIII. ročník

VÁNOČNÍ SPECIÁL

Vánoce jsou tady

Tak se nám tu po roce opět blíží Vánoce - naše asi nejoblíbenější svátky plné cukroví, dárků, lásky, a občas i sněhu. A až se (jako každý rok) prokoušeme přes tu hromadu povinností, jako shánění a balení dárků, pečení cukroví atd., a až nám v hlavě na chvíli přestanou hrát koledy, můžeme si Vánoce užít i s vánočním číslem Dušana. A co v tomto čísle vlastně najdete?

Kromě klasických rubrik jako Sbal se, Anime, Drby nebo Tlapka také inspiraci na

vánoční pečení nebo zajímavosti o vánočních tradicích ve světě. Nebude chybět ani tematický, tedy vánočně laděný hudební nástroj a vánoční křížovka.

Tak si užijte svoje oblíbené rubriky a já vám jménem celé Dušanovy redakce přeji veselé a pohodové svátky, pevné zdraví, málo kil navíc a naopak hodně dárků pod stromečkem!

Black Wolf

Mikuláš s nadílkou navštívil naši školu

Mikuláš očima...

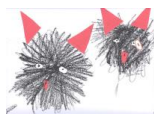
...prvního stupně

Dlouho očekávaný Mikuláš doprovázený věrnými anděly a čerty dorazil i na první stupeň naší školy. Tedy spíše než on za námi, tak my jsme dorazili za ním. Našeho spolužáka odnesli čerti (po zásluze) v pytlí a my jsme museli zazpívat písničku, aby ho z pekla pustili a my dostali nějakou tu nadílkou. Když se vrátil, byl celý černý a ve vlasech měl piliny. Jak jsme odcházel, vypadali jsme všichni jako

ti čerti, kteří nás pomalovali. Náš spolužák se před tím hrozně třepal. Taneční vystoupení našich školních čertů se nám moc líbilo a naše paní učitelky dostaly rákosky na naši třídu, abychom už příště tak moc nezlobili.

Black_ann

... děti z mateřské školky

V pátek 3. prosince k nám zase přišel. A s ním plno čertů a andělů. Děti už věděly, že se to stane, celý týden si o „nich“ povídaly. Naučily se čertovské a mikulášské říkanky a písničky, aby mohly Mikulášovi, čertům a andělům ukázat, že už něco umějí. Některé z větších dětí mezi Sluníčky a Hvězdičkami už malinko tuší,

jak to celé je a když na „ně“ čekají, na tváři mají vědoucí úsměv. Jenže pak se ti pekelníci a andělští nahrou do třídy a s nimi se objeví pochybnosti. Co když jsou vážně opravdoví? Navíc, jak se to dozvěděli, že Maruška je hodná a krásně kreslí a Matýšek lumpačí? Jak věděli, že tamta holčička pomáhá kamarádům a tamten kluk jim

ubližuje? A tak raději snaživě ujistí čerty i Mikuláše, že se polepší a že se budou snažit být hodné, a myslí to upřímně.

A i když děti paní učitelku předem ujišťovaly, že se bát vůbec nebudou, i ony musejí nakonec projevít kousek odvahy, aby vzaly čerta nebo anděla za ruce a zatančily si s ním. Však takový zážitek nemají každý den.

A ty nejmladší, Berušky? Ty raději ani nepípnou. Dívají se na ty tvory, v očkách úžas, strach i okouzlení. Takovou návštěvu a v tak hojném zastoupení ještě nikdy nezažily. Při společném focení si od nich raději udržují trošku větší odstup, co kdyby...

To Broučci jsou o něco smělejší. Přiblížit se k „nim“ už se tolik nebojí a dokonce si troufnou prozradit čertům svou strategii na polepšení. Jsou totiž úžasně vynalézaví :-).

Zapsaly učitelky, děti MŠ totiž kupodivu ještě neumějí psát...

... p. uč. Jany Boháčové

Jen jednou za čas se vyskytne devátá třída, ve které všechno tak nádherně funguje. Vystoupení bylo úžasné. Všichni spolupracovali, samostatně si přichystali potřebné věci a velká většina z čertů, andělů a Mikulášů zodpovědně vykonávala svou činnost. Byli vstřícní, pohotoví a vtipní...

Konečně byla nějaká pořádná akce v podání letošních devátáků!

... očima Mikuláše

Dokážete si představit, jak vypadá mikulášská nadílka očima Mikuláše?

Chce to, stejně jako ostatní akce, pořádnou přípravu. Naučit se text je samozřejmostí. Mezi přípravou ostatních na tanečky musíme vyzkoušet mikulášský oblek. Vyzkouší se nanečisto celé vystoupení, pak už nezbyvá nic jiného, než vystoupit před třídami.

Letos probíhalo vše bezvadně. Čerti a andělé nám zatančili, na následné zvonění zvonečku vstoupil do vestibulu Mikuláš, kterého jsem hrál já. Třídy byly ves-

měs hodné, jen ti čtvrtáci... To byla bída. Tak či tak, všichni dostali sladkou odměnu. Bohužel nám skoro celý druhý stupeň spadl do karantény, tudíž neviděl naše vystoupení a nemohl být pochválen či potrestán. Pro nás to bylo ulehčení práce a ušetření času.

Po vystoupení pro žáky naší základní školy jsme se vydali za dětmi do mateřské školky. Ve školce nemůžeme okřikovat děti. Ty se bojí, jen co nás vidí. Spolu se svou skupinou jsme tedy opatrně a klidně pohrozili hříšníkům a hezky pochválili hodné děti. Bez pláče se akce neobešla. To se ale po rozdělení sladkých odměn změnilo a končilo se s úsměvem všech zúčastněných.

Po dětech přišla řada na dospělé. Na obecním úřadě čerti pohrozili peklem, pokud neuslyší písničku. Co myslíte... Zpíval někdo, nebo jsou všichni v pekle? No ovšem, pan starosta nám zazpíval písničku, takže jsme nezmohli nic a s prázdným pytlek jsme se vydali do ředitelny.

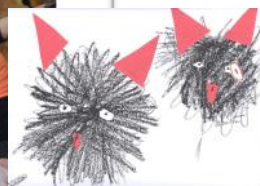
V ředitelně jsme dostali velkou pochvalu od paní ředitelky a paní zástupkyně za zorganizování akce. A z knihy dobrých skutků jsme naopak pochválili my celé vedení školy.

Tímto pro nás akce skončila. Od třídní paní učitelky jsme dostali obrovskou pochvalu a taktéž sladkou odměnu.

Na závěr pokládám otázku. Koho si představujete jako Mikuláše pro příští školní rok?

HoBo

VÁNOČNÍ TRADICE

Vánoce mají být šťastné a veselé. A u nás doma se toho opravdu držíme.

Dopoledne se u nás venku na terase sejdou všichni kamarádi s rodiči na vánoční punč nebo čaj. Pouštíme vánoční koledy a každý si přinese lucernu a něco malého na náš stůl hojnosti. A lucerna? Ta je na betlémské světlo, které přivezou Ota s Katkou z kostela. My děti někdy uděláme kulturní vločku – třeba zpíváme ... pojďme spolu do Betléma ... - to určitě znáte.

No a odpoledne zase dorazí děda s babičkou, strejda a druhý strejda s tetou, ségra a brácha – no prostě každý, kdo chce přijít, protože o Vánocích nemá přece nikdo být sám.

A tak to dá rozum, že příprava takových Vánoc je pro mamku strašně náročná. Kolikrát říká, že už necítí nohy – jako že ji tak bolí, ne že je necítí, jako že necítí (ukázu si na nos). No tak co jde, připravuje den předem – punč, salát, vánočku a taky hrachovou polévku na vánoční stůl.

A že té hrachové polévky musí být hodně velký hrnec. Tak velký, že ho nedá do lednice a musí ho nechávat pod pokličkou venku. Ono to nevádí, většinou je v zimě venku zima, ale toho roku bylo jako na jaře....

Když se blížil podvečer vánoční, zašla mamka pro ten obří hrnec s polívkou a začala ji ohřívat. Babička je celoživotní kuchařka, takže se hned hrnula se lžící v ruce k hrnci se slovy: „Tak ukaž, jakou ji letos máš. Děda se už na ni těší!“ Zkusila a zatvářila se poněkud divně.

„Není dobrá? Mám tam ještě něco dát?“ zeptala se mamka při pohledu na babičku.

„No já nechci nic říkat, ale nic bych nedala za to, že je zkažená...“ vyhrkla babička.

„No to nemyslíš vážně! Kde mám lžičku... Ukaž, já to zkusím... se přece nemohla zkazit...“, mamka vzala lžičku a zabořila ji do polívky a rychle zkusila. „Ty jo, asi je fakt zkažená... co budu dělat? Jak to spravím?“

„No to nespravíš! To tak můžeš vylít!“ vyhodnotila babička a dodala: „No ale co dáme dědovi za polívku? On nemůže přece být bez vánoční hrachové polívky!“

Mamka byla bezradná. Nikdo kromě ní a babičky netušil, co se v kuchyni odehrává za drama. A mamka tušila, správně, že nikdo jiný, než ona, tu situaci nevyřeší.

Vyšla z kuchyně, postavila se před ten krásně připravený vánoční stůl – včetně hlubokých talířů na polívku – a řekla: „Letos bude sváteční večere trochu jiná. Talíře na polévku prosím schovejte, protože polévka prostě nebude. Společně si letos vychutnáme kapra 5krát jinak a 3 druhy bramborového salátu.“ (Ten dělala i babička a teta, každá svůj - našťestí). „Tímto také vyhlašuji soutěž o nejlepší salát.“

A jak to všechno dopadlo? Když všichni překonali údiv po mamčině proslovu, nikdo neřekl vůbec nic. Všichni jsme si nacpali břicha kaprem a saláty. Mimochoodem, soutěž vyhrála teta.

A děda? Přišel za mamkou a říkal: „Víš, že mi ta polívka vůbec nechyběla? Já si letos toho kapra tak vychutnal jako nikdy před tím!“

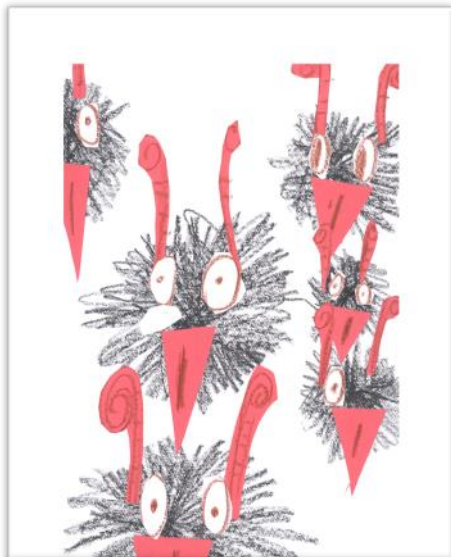

A od té doby, míváme hrachovou polévku k obědu a na večeři se těšíme už jen na kapra se salátem na několik způsobů.

Takže - vše zlé je k něčemu dobré... i když to někdy trochu pozmění tradici.

Summer

VÁNOČNÍ OBRÁZKY NAŠICH PRVNÁČKŮ A PÁŤÁKŮ

ZVONKOHRA

Tento název vám určitě něco říká. Proto přeskočíme ty nudné informace a podíváme se na nějaké zajímavější.

Původním účelem každé zvonkohry bylo odehnat špatnou energii a plašit ptáky, nyní se využívají především jako dekorace. Když fouká vítr, zvonkohra vydává zvuk, takže ji Číňané používali k oznámení blížící se bouře. Každá zvonkohra má jiný zvuk. V našich zemích zvonky tak nějak patří k slavnostní vánoční atmosféře.

Čínské učení (feng shuk) říká, že:

Zvonkohra v pracovně nebo v kanceláři pomáhá lépe se prosadit a dosáhnout svých cílů.

Zvonkohra v ložnici podporuje lepší komunikaci ve vztahu (ale neměli byste ji věšet nad postel, židle nebo stůl, má být umístěna tam, kde neproudí moc energie).

Zvonkohra na terase, balkoně nebo na zahradě chrání před nebezpečím a odhání negativní energii.

Velmi významnou roli hraje počet trubic, klacíků apod. Sudá čísla představují ženskou energii, lichá mužskou energii.

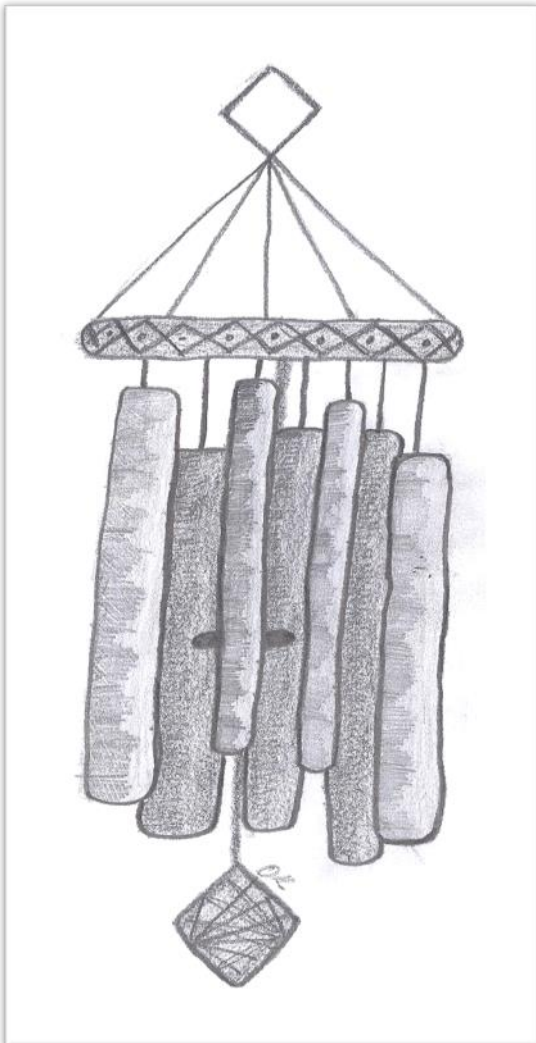
3; 6; 9 trubic značí bohatství a dosažení cílů.

4 znamenají bezpečí.

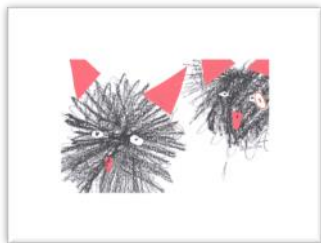
5 trubic = 5 elementů (oheň, voda, dřevo, kov a země). Znamená to nějakou dobrou změnu.

7 prohlubuje sebepoznání.

8 (je ve východních kulturách šťastné číslo) přináší růst, úspěch a hojnost.

OK

DRBY A BREPTY:

Mikulášské drby

Žáci 4. ročníku nechtěli zazpívat druhou písničku, ke které je Mikuláš vyzval, aby osvobodili svého spolužáka z rukou pekelníků a mohli dostat pro celou třídu sladkou odměnu.

Dušan komentuje: No vy jste mi ale třída, necháte spolužáka v pekle. Nebo jste se ho chtěli zbavit?

Při scénce čerti málem povalili Mikuláše.

Dušan komentuje: Ti čerti jsou čím dál troufalejší. Za chvíli tady budeme mít už jenom peklo!

Podle jedné paní učitelky zněl hlas Mikuláše jako pan učitel Chvostek.

Dušan komentuje: Vida, pan učitel má asi dvojče.

Jeden chlapeček ve školce začal před Mikulášem zpytovat svědomí „Já uděám nepožádek a pak ho uklidím, uděám zase nepožádek a pak ho zase uklidím, pak udělám nepožádek a ...“

Dušan komentuje: Doufejme, že mu ta předsevzetí vydrží dlouho. Z druhé strany: kdyby nedělal nepožádek, tak by ho nemusel uklízet.

Po děsivé hrozbě peklem nám zazpíval písničku i pan starosta, paní sekretářka nás pak dokonce obdařila dětskou písničkou v maďarštině. I s českým překladem!

Dušan komentuje: To máme ale šikovný úřad.

HoBo

Nemikulášské drby

Honza z 5.A v hodině matematiky řekl, že jedna čtvrtina z 1 hodiny je 240 hodin.

Dušan komentuje: Jak tak vidím, tak z tebe matematikář nikdy nebude.

Oliver z 5.A se v hodině češtiny s Aničkou vsadil, že se píše správa a ne zpráva, a Anička vyhrála tím pádem celé dvě koruny!

Dušan komentuje: Měli jste se vsadit o více, Anička by si s tím určitě poradila.

Honza z 5.A hodil o přestávce svoji svačinu z okna.

Dušan komentuje: Asi chtěl nakrmit psa, co byl venku.

Amálie z 5.A pokaždé, když máme tělocvik, při běhu padá.

Dušan komentuje: Někdo padá při rovnováze na laně, Amálka padá při běhu.

Lukáš z 5.A si stříhá rohlík a chleba nůžkami.

Dušan komentuje: Chtěl se rozdělit se spolužáky. Co je na tom zlého?

Matěj, Bart a Danek z 5.A minulý rok rozbili paní učitelce špici na vánočním stroměčku a letos jí proto donesli novou.

Dušan komentuje: Asi si dali loni novoroční přání, že už budou hodní a slušní...

Black_ann

Vánoční recepty

K Vánocům patří ... samozřejmě, že je to cukroví! Připravila jsem si pro vás dva recepty. Jeden na perníčky, druhý na linecké :-)

PERNÍČKY:

Co potřebujeme:

- 400 g hladké mouky
- 140 g moučkového cukru
- 600 g Hery
- 2 vejce
- 2 lžíce medu
- 1 lžička jedlé sody
- 1 lžička perníkového koření

Poleva:

- 1 bílek
- 140 g moučkového cukru (5x prosátého)
- 2 lžíce citronové šťávy

Do mísy prosejeme mouku a cukr a přidáme jedlou sodu s perníkovým kořením. Do této směsi přidáme vejce. Ve vodní lázni rozpustíme Heru a med.

Rozpuštěnou, ale ne horkou směs másla a medu přilijeme do mísy a ručně zpracujeme v hladké těsto.

Hotové těsto zabalíme do potravinářské fólie a necháme ho do druhého dne v lednici.

Když těsto vytáhneme z lednice, necháme ho mírně povolit a ještě jednou zpracujeme. Z vyváleného těsta vykrajujeme všelijaké tvary, které pokládáme na plech položený pečicím papírem. Perníčky pečeme na 160 °C přibližně 8–15 minut (záleží na velikosti a tloušťce perníků). Pokud chceme mít perníčky lesklé, po vytažení z trouby je ihned potřeme rozšlehaným vajíčkem.

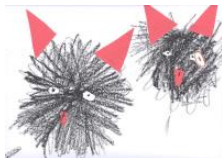
Všechno šleháme šlehačem, dokud v polevě nejsou žádné kousky a „drží tvar“ (nechává za šlehačem stopu).

LINECKÉ:

- 250 g hladké mouky
- 100 g moučkového cukru
- 150 g másla
- 2 žloutky
- 2 lžice mléka
- marmeláda

Mouku s cukrem prosejeme do mísy. Přidáme změkklé máslo, žloutky, mléko a vypracujeme hladké těsto, které necháme odpočinout v ledničce.

Z vyváleného těsta pomocí vykrajovátek vykrajujeme libovolné tvary. Pečeme v troubě na 160°C do zrůžovění. Po vychladnutí na jeden dílek namažeme marmeládu (ideálně rybízovou nebo ostružinovou) a druhým dílkem jej přiklopíme.

PEČENÍ ZDAR!

OK

Sbal se

Pro Vánoční číslo Dušanových zápisků se spolu vydáme do daleké ciziny. Článek samozřejmě nebude tak obsáhlý, oproti naší vlasti.

Co myslíte, existuje na světě místo, kde vám Vánoční dárky přinese sám Santa Claus? Většina si určitě bude myslet, že ne. Rychle vás vyvedu z omylu. Jedno takové místo přeci jen existuje. Je tím Santa Claus Village nacházející se ve Finsku poblíž města Rovaniemi v Laponsku. Městečko bylo založeno roku 1985 a od té doby se také považuje za oficiální domov Santa Clause. Ten zde hodným dětem rozdává dárky, chválí je, popřípadě těm zlým pohrozí, aby se polepšili. Každý, kdo by chtěl, může si zarezervovat i ubytování a pozdravit Santu. Při svém pobytu v městečku můžete nakupovat suvenýry, zajít se občerstvit do restaurace, která podává speciální tematické pokrmy, nebo pozorovat polární záře.

Tak co, zajedete se podívat, až skončí doba kovidová, na Santa Clause?

HoBo

VÁNOČNÍ ZVYKY VE SVĚTĚ

Všichni si jistě ozvláštňujeme Štědrý den různými zvyky a tradicemi, které mají svůj původ někde v minulosti, u našich předků: pouštějí se lodičky, rozkrajují jablka, lije olovo, nebo alespoň poslouchají koledy... Ale jaké zajímavé zvyky mají ve světě?

Každý z nás se jistě dívá na pohádky - ať už na Popelku, Dvanáct měsíčků, Anděla Páně... Ve Švédsku však jako vánoční pohádka láme rekordy ... kačer Donald.

Ve Venezuele si občané zvykli dojíždět na bohoslužbu na kolečkových bruslích.

V Německu schovávají na stromček napodobeninu zavařeně okurky - kdo ji najde, zaslouží si sladkou odměnu.

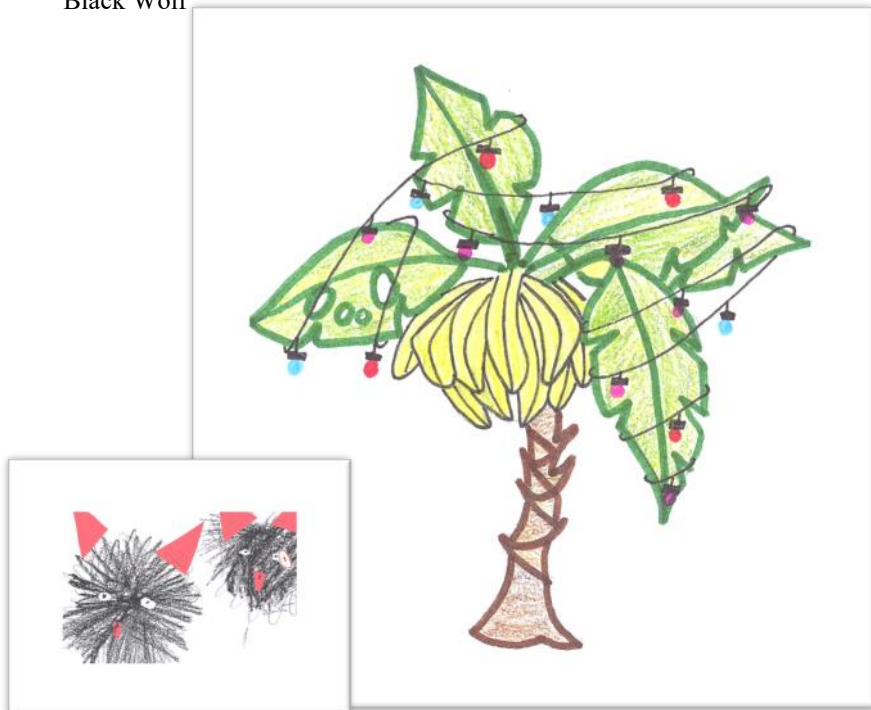
V Japonsku místo slavnostního jídla, na které jsme zvyklí u nás, vyrážejí do KFC.

Baňky, řetězy, světýlka... Tím vším u nás zdobíme stromček. Na Ukrajině však podle staré legendy (kdy pavouci ozdobili pavučinami vánoční stromček chudé rodině a tím jim zachránili Štědrý večer) zdobí stroměčky umělými pavučinami.

V Indii našli šikovné řešení nedostatku jehličnanů - místo smrku či jedle mají jako vánoční stromček banánovník. Na Novém Zélandu smrček také nehledejte - jejich klasickým vánočním stromem je pohutukawa (železtec ztepilý), který na zimu červeně kvete.

Angličané si nepřejí přání, když padá hvězda, ale když míchají tradiční vánoční pudíng. U míchání se pak mají vystřídat všichni členové rodiny.

Black Wolf

Sportovní noviny

SOUSŘEDĚNÍ VE LHOTCE A STRAŠIDLA NA ONDŘEJNÍKU

Po konci házenkářské sezony jsme dostaly (my házenkářky – mladší žačky) pěkný předvánoční dárek. Za odměnu jsme s našimi trenéry jely na soustředění do Lhotky. A protože byl přede dveřmi Halloween, tak si všichni vzali s sebou různé masky.

V pátek jsme přijeli, vybalili jsme si a šli jsme na bazén. K večeri jsme měli pizzu, pak byl ještě různý program a měli jsme taky hodinu bez telefonu.

V sobotu jsme šli na vrchol Ondřejník. Byl tam velký vítr a protože byl Halloween, tak jsme si všichni strašidelně namalovali obličej.

Na večeri byly špagety a pak jsme šli na bowling, potom jsme šli na penzion, tam jsme měli karaoke a všichni zpívali. A potom jsme měli stezku odvahy.

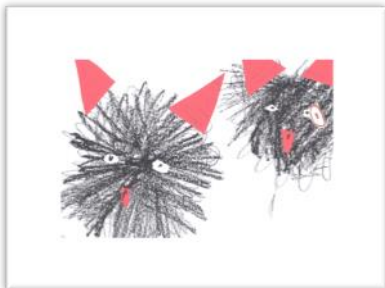
S naším pokojem se nesou také tradice, že se vždycky musí něco zají-

navého nebo hrozného stát. Tak v duchu tradice se nám na pokoji vykadil pes a nejen to, shodili jsme síto z okna na zem a vypáčili dveře od skříně.

Poslední den už to bylo klidnější. Šli jsme na bazén, pak si zabalili a spěchali domů.

akzuz15

VÝROBA VÁNOČNÍ DEKORACE

Dnes jsem si pro vás připravila výrobu vánočního obalu na svíčku:

Budeme potřebovat: →

- sklenici,
- lepidlo Herkules,
- štětec,
- čajovou svíčku
- na ozdobu sklenice jakékoli třpytky nebo kokos.

Nejprve si natřeme sklenici lepidlem Herkules. →

Potom sklenici obalíme ve třpytkách nebo kokosu a necháme zaschnout. ←

Nakonec sklenici ozdobíme podle vlastní fantazie. Můžeme použít mašli, provázek, větvičky nebo sušené ovoce. Dovnitř vložíme čajovou svíčku a když jí zapálíme, máme krásnou dekoraci na Vánoční stůl. Držím palce, ať se vám to povede.

Summer →

Tlapka

Ahoj všichni, vítám vás v rubrice Tlapka. Jelikož už jsou za chvíli Vánoce, rozhodla jsem se napsat o zvířeti, které má s Vánoci něco společného. Tak se na ně pojďme podívat.

Sob polární (karibu)

Sob polární žije ve stádech v polárních a sobpolárních :) oblastech severní polokoule. Můžeme ho najít na Sibiři, Aljašce, v Kanadě i Grónsku. Má mnoho poddruhů.

Sobí samci dorůstají výšky v kohoutku asi 150 cm, samice jsou menší. Sob má velmi hustou srst přizpůsobenou životu v mrazivých podmínkách. Barva je různá - liší se u různých poddruhů i v různých ročních obdobích. Většinou je však v odstínech hnědé a šedé se světlým břichem a krkem. Sob má také neobvykle široká kopyta, která mu pomáhají nezabořit se do sněhu.

Živí se lišejníky a bylinami, které dokáže vyhrabat zpod sněhu.

Mezi predátory sobů patří vlci, rosomáci nebo tygři. Největším predátorem je však již dlouho člověk. Sobi jsou také ohroženi úbytkem přirozeného životního prostředí.

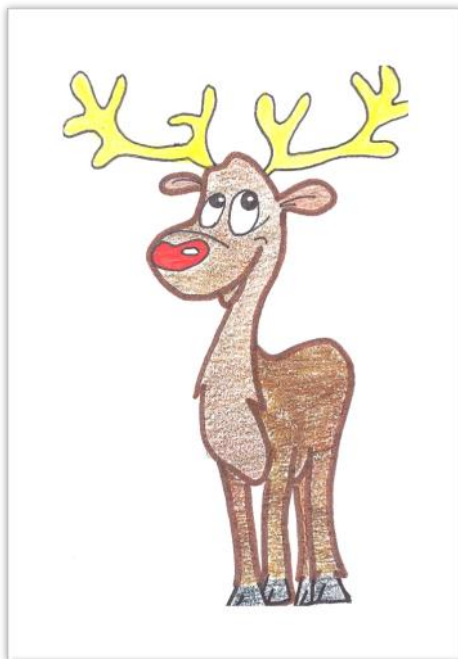
A nakonec nějaké zajímavosti:

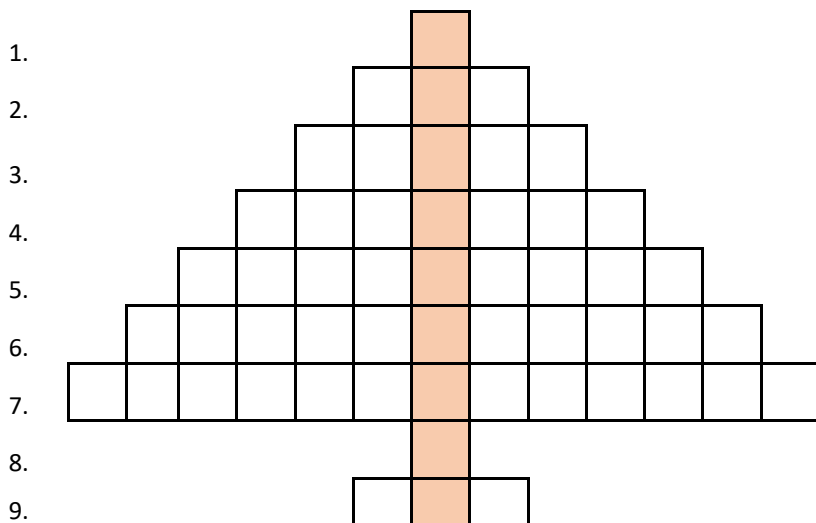
Paroží mají jak samci, tak samice.

Sobi často migrují - mohou za rok urazit až 5 000 km.

Nikdo neví, od čeho je slovo sob odvozeno. V jiných jazycích často název soba znamená „severský jelen“. Naopak americké označení karibu znamená v indiánském jazyce „ten, který hrabe“.

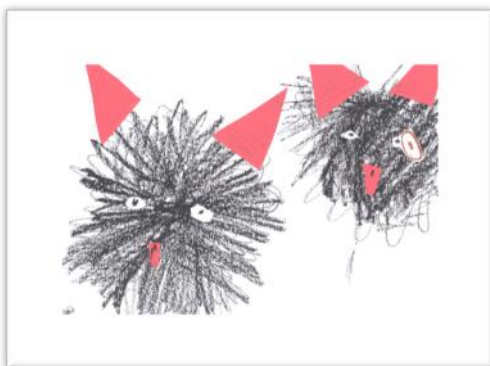
Sob má podle studií schopnost vidět v UV spektru, což mu pomáhá s odhalením predátorů. Některé zdroje dokonce uvádějí, že sob je schopný změnit barvu svých očí z hnědé na modrou.

Na Vánoce zdobíme vánoční _____

1. Chemická značka síry
2. 10 x 10
3. Dřevina
4. Malý sokol
5. Mlok
6. Barva letního nebe (2 slova)
7. Neveselí malí čerti (2 slova)
8. Nejtenčí struna u houslí
9. Čidlo zraku

Celý tým Dušanových zápisků vám všem přeje krásné prožití vánočních svátků a hodně dárečků pod stromečkem.

**Také přejeme hodně štěstí, zdraví a pohody v novém roce!
Doufáme, že i v příštím roce 2022 budete nadále příznivci našeho školního časopisu - Dušanových zápisků!**